

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในสำนักงาน คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2569

ขั้นตอนที่ 1 การคัดเลือกกระบวนการงาน หรือโครงการ / ขั้นตอนที่ 2 การกำหนดประเด็นความเสี่ยงการทุจริต

1. ประเภทความเสี่ยง [1]:
- ด้านการพิจารณาอนุมัติ อนุญาตของทางราชการ
 - ด้านการใช้อำนาจและตำแหน่งหน้าที่
 - ด้านการใช้จ่ายงบประมาณ

2. ชื่อ กระบวนการ/โครงการโครงการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่

ลำดับที่	ขั้นตอนการดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ประเภทความเสี่ยง
1	ขั้นตอนการวางแผนและกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR): การกำหนดสเปกครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์และงาน ปรับปรุงห้อง	การล็อกสเปก (Specification Locking) เอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการ หรือคู่ค้ารายใดรายหนึ่งเป็นการเฉพาะ เพื่อผูกขาดการเสนอราคา	ด้านการใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่
2	ขั้นตอนการจัดซื้อจัดจ้างและการสืบราคากลาง: การจัดหาผู้รับจ้างและการสืบราคาตลาด	การสมยอมราคา (ฮั้วประมูล) หรือการจัดทำเอกสารสืบราคากลางที่เป็น เท็จ/สูงกว่าความเป็นจริง เพื่อเอื้อประโยชน์ในส่วนต่างงบประมาณ	ด้านการใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่
3	ขั้นตอนการตรวจรับพัสดุ/งานจ้าง: การตรวจสอบความถูกต้องของงานปรับปรุงและ อุปกรณ์คอมพิวเตอร์	การตรวจรับงานไม่เป็นไปตาม TOR (เช่น ใช้วัสดุต่ำกว่ามาตรฐาน หรือ สเปกคอมพิวเตอร์ไม่ตรงตามที่ตกลง) แต่คณะกรรมการยอมลงนามตรวจ รับเพื่อช่วยเหลือผู้รับจ้าง	ด้านการใช้อำนาจและ ตำแหน่งหน้าที่
4	ขั้นตอนการเบิกจ่ายงบประมาณ: การอนุมัติและโอนเงินงบประมาณให้ผู้รับจ้าง	การเจตนาประวิงเวลาในการเบิกจ่ายเงินงบประมาณเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์ หรือการเบิกจ่ายเงินโดยที่งานยังไม่เสร็จสิ้นจริงตามงวดงาน	ด้านการใช้จ่าย งบประมาณ

ขั้นตอนที่ 3 การกำหนดเกณฑ์การประเมินความเสี่ยงการทุจริต

เกณฑ์โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)

โอกาสเกิดการทุจริต (Likelihood)	
5	ขาดระบบควบคุมภายในโดยสิ้นเชิง หรือระบบที่มีอยู่ไม่สามารถบังคับใช้ได้จริง (Failure of Controls)
4	กระบวนการไม่มีการควบคุมภายในที่รัดกุมเพียงพอ ไม่มีคู่มือปฏิบัติงานที่ชัดเจน หรือผู้ปฏิบัติงานสามารถใช้ดุลยพินิจส่วนตัวได้สูง
3	มีขั้นตอนการควบคุม แต่อำนาจการตัดสินใจกระจุกตัวอยู่กับบุคคลใดบุคคลหนึ่ง หรือขาดการตรวจสอบย้อนกลับทางอิเล็กทรอนิกส์ในบางจุด
2	มีระเบียบและระบบควบคุมภายในที่ชัดเจน แต่อาจเกิดความผิดพลาดจากตัวบุคคล (Human Error) ได้บ้าง
1	มีการควบคุมภายในที่เข้มงวด มีการตรวจสอบแบบกระจายอำนาจ (Cross-check) อย่างสมบูรณ์

ผลกระทบ (Impact)

ระดับความรุนแรงของผลกระทบ (Impact)	
5	มูลค่าความเสียหาย: สูงมาก (มากกว่า 5,000,000 – 7,688,200 (เสียหายเต็มจำนวนงบประมาณโครงการ)) ผลกระทบ: คณะกรรมการเสียหายอย่างรุนแรงจนไม่สามารถจัดหาทดแทนได้ ชื่อเสียงมหาวิทยาลัยเสียหายในระดับประเทศ (ปรากฏในสื่อสาธารณะ/โซเชียลมีเดียวงกว้าง) และผู้บริหารสูงสุดหรือผู้เกี่ยวข้องต้องรับผิดชอบทางกฎหมายและคดีอาญา
4	มูลค่าความเสียหาย: สูง (ประมาณ 1,000,001 – 5,000,000 บาท) ผลกระทบ: โครงการไม่สามารถดำเนินการต่อไปได้ตามวัตถุประสงค์หลัก เสียหายต่อชื่อเสียงคณะอย่างรุนแรงในระดับจังหวัดหรือระดับมหาวิทยาลัย และผู้เกี่ยวข้องเข้าข่ายถูกดำเนินการทางวินัยร้ายแรง
3	มูลค่าความเสียหาย: ระดับปานกลาง (ประมาณ 200,001 – 1,000,000 บาท) ผลกระทบ: ส่งผลให้โครงการหยุดชะงักชั่วคราว หรือคุณลักษณะห้องคอมพิวเตอร์ไม่ได้มาตรฐานตามที่กำหนด เริ่มเป็นที่วิพากษ์วิจารณ์ภายในมหาวิทยาลัย ต้องตั้งคณะกรรมการสืบสวนข้อเท็จจริงภายใน
2	มูลค่าความเสียหาย: ระดับต่ำ (ประมาณ 50,001 – 200,000 บาท) ผลกระทบ: ทำให้โครงการล่าช้าเล็กน้อย เกิดความเสียหายต่อชื่อเสียงภายในคณะแต่ยังไม่แพร่ออกไปภายนอก สามารถแก้ไขได้โดยระดับหัวหน้างาน
1	มูลค่าความเสียหาย: น้อยมาก (ต่ำกว่า 50,000 บาท) ไม่กระทบต่อภาพรวมงบประมาณโครงการ ผลกระทบ: สามารถแก้ไขภายในหน่วยงานได้ทันที ไม่กระทบต่อการดำเนินงานและชื่อเสียงของคณะ

Risk Score					
โอกาส (Likelihood)	ผลกระทบ (Impact)				
	๑	๒	๓	๔	๕
๕	ปานกลาง (๕ x ๑ = ๕)	สูง (๕ x ๒ = ๑๐)	สูงมาก (๕ x ๓ = ๑๕)	สูงมาก (๕ x ๔ = ๒๐)	สูงมาก (๕ x ๕ = ๒๕)
๔	ต่ำ (๔ x ๑ = ๔)	ปานกลาง (๔ x ๒ = ๘)	สูง (๔ x ๓ = ๑๒)	สูงมาก (๔ x ๔ = ๑๖)	สูงมาก (๔ x ๕ = ๒๐)
๓	ต่ำ (๓ x ๑ = ๓)	ปานกลาง (๓ x ๒ = ๖)	ปานกลาง (๓ x ๓ = ๙)	สูง (๓ x ๔ = ๑๒)	สูงมาก (๓ x ๕ = ๑๕)
๒	ต่ำ (๒ x ๑ = ๒)	ต่ำ (๒ x ๒ = ๔)	ปานกลาง (๒ x ๓ = ๖)	ปานกลาง (๒ x ๔ = ๘)	สูง (๒ x ๕ = ๑๐)
๑	ต่ำ (๑ x ๑ = ๑)	ต่ำ (๑ x ๒ = ๒)	ต่ำ (๑ x ๓ = ๓)	ต่ำ (๑ x ๔ = ๔)	ปานกลาง (๑ x ๕ = ๕)

ระดับความรุนแรงของความเสี่ยงการทุจริต

- สีเขียว หมายถึง ความเสี่ยงระดับต่ำ (น้อยกว่า ๕ คะแนน)
- สีเหลือง หมายถึง ความเสี่ยงระดับปานกลาง (๕ - ๙ คะแนน)
- สีส้ม หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูง (๑๐ - ๑๔ คะแนน)
- สีแดง หมายถึง ความเสี่ยงระดับสูงมาก (๑๕ คะแนน ขึ้นไป)

ขั้นตอนที่ 4 การประเมินความระดับความรุนแรงของความเสียหายการทุจริต

ลำดับที่	ขั้นตอน การดำเนินงาน	ประเด็นความเสี่ยง การทุจริต	Risk Score (L x I)			
			Likelihood	Impact	Risk Score	ระดับ ความเสี่ยง
1	การวางแผนและกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR)	การถือสเปกเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใด รายหนึ่ง	2	3	6	ปานกลาง
2	การจัดซื้อจัดจ้างและการสืบราคากลาง	การสมยอมราคา (ฮั้วประมูล) หรือตั้งราคากลางสูงเกิน จริง	2	4	8	ปานกลาง
3	การตรวจรับพัสดุ/งานจ้าง	การตรวจรับงานไม่เป็นไปตาม TOR หรือใช้วัสดุต่ำกว่า มาตรฐาน	2	4	8	ปานกลาง
4	การเบิกจ่ายงบประมาณ	การเจตนาประวิงเวลาเบิกจ่ายเงินเพื่อเรียกรับ ผลประโยชน์	2	3	6	ปานกลาง

ขั้นตอนที่ 5 การจัดทำมาตรการควบคุมความเสี่ยงการทุจริต

ชื่อกระบวนการ/โครงการโครงการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่								
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
1	การวางแผนและกำหนดคุณลักษณะเฉพาะ (TOR)	การลือกลสเปกเพื่อเอื้อประโยชน์ให้ผู้ประกอบการรายใดรายหนึ่ง	ปานกลาง	มาตรการสร้างความโปร่งใสในการกำหนด TOR	1. แต่งตั้งคณะกรรมการกำหนด TOR จากผู้เกี่ยวข้องหลากหลายฝ่าย (อาจารย์, เจ้าหน้าที่ IT และเจ้าหน้าที่หน่วยพัสดุ) 2. นำร่าง TOR ประกาศเผยแพร่เพื่อฟังความคิดเห็นผ่านเว็บไซต์ก่อนจัดซื้อจัดจ้างจริง	ต.ค. 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	คณะกรรมการกำหนดร่าง TOR / หน่วยพัสดุ
2	การจัดซื้อจัดจ้างและการสืบราคากลาง	การสมยอมราคา (ฮั้วประมูล) หรือตั้งราคากลางสูงเกินจริง	ปานกลาง	มาตรการการประกวดราคาอิเล็กทรอนิกส์ (e-Bidding) เพื่อป้องกันการสมยอมราคา	1. ดำเนินการจัดซื้อจัดจ้างด้วยวิธี e-Bidding ผ่านระบบของกรมบัญชีกลางอย่างเคร่งครัด เพื่อรักษาความลับของรายชื่อผู้เสนอราคา 2. กำหนดให้มีการตรวจสอบราคามาตรฐานครุภัณฑ์คอมพิวเตอร์ของกระทรวงดีอีเอส (DES) เพื่อใช้เป็นฐานราคากลางที่โปร่งใสและตรวจสอบได้	ต.ค - พ.ย. 2568	ไม่ใช้งบประมาณ	หน่วยพัสดุ

ชื่อกระบวนการงาน/โครงการโครงการปรับปรุงห้องคอมพิวเตอร์ คณะอุตสาหกรรมเกษตร มหาวิทยาลัยเชียงใหม่								
ลำดับ	ขั้นตอนการดำเนินการ	ประเด็นความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการควบคุมหรือป้องกันความเสี่ยงการทุจริต	วิธีดำเนินการ	ระยะเวลา	งบประมาณ	ผู้รับผิดชอบ
					3. จำกัดสิทธิ์การเข้าถึงข้อมูลในระบบ e-GP เฉพาะเจ้าหน้าที่พัสดุที่ได้รับมอบหมายเท่านั้น เพื่อป้องกันข้อมูลรั่วไหล			
3	การตรวจรับพัสดุ/งานจ้าง	การตรวจรับงานไม่เป็นไปตาม TOR หรือใช้วัสดุต่ำกว่ามาตรฐาน	ปานกลาง	มาตรการเพิ่มประสิทธิภาพการตรวจสอบและส่วนร่วม	1. แต่งตั้งตัวแทนผู้ใช้บริการห้องคอมพิวเตอร์ร่วมเป็นกรรมการตรวจรับ 2. ให้มีช่างเทคนิคหรือผู้เชี่ยวชาญด้านสถาปัตยกรรม/ไอที ร่วมตรวจสอบวัสดุหน้างานจริง และถ่ายภาพหลักฐานเปรียบเทียบกับข้อตกลงใน TOR ทุกงวดงาน	ธ.ค. 2568 - เม.ย. 256	ไม่ใช้งบประมาณ	คณะกรรมการตรวจรับพัสดุ
4	การเบิกจ่ายงบประมาณ	การเจตนาประวิงเวลาเบิกจ่ายเงินเพื่อเรียกรับผลประโยชน์	ปานกลาง	มาตรการควบคุมระยะเวลาการปฏิบัติงาน	1. จัดทำ Service Level Agreement (SLA) กำหนดระยะเวลาการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินที่ชัดเจน 2. ใช้ระบบติดตามสถานะเอกสารทางการเงิน (e-Financial) เพื่อให้ผู้รับจ้างสามารถตรวจสอบสถานะได้เอง	ตลอดระยะเวลาโครงการ	ไม่ใช้งบประมาณ	งานการเงิน

อังศุมารินทร์

ลงชื่อ

(นางอังศุมารินทร์ เจริญเกษ)

นักวิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้รายงาน

อุเทน

ลงชื่อ

(รองศาสตราจารย์ ดร.อุเทน พิมพ์ศิริผล)

คณบดีคณะอุตสาหกรรมเกษตร

ผู้รับรองการรายงาน